

FRESH ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΙΣ ΕΛΛΗΝΩΝ ΛΟΓΟΤΕΧΝΩΝ

«Όσοι διαβάζουν λογοτεχνία είναι λιγότερο προσκολλημένοι σε ιδεοληψίες» Ο Αιμίλιος Σολωμού στο Literature.gr

Ο Αιμίλιος Σολωμού, γέννημα θρέμμα της Κύπρου, ήρθε στην Ελλάδα για σπουδές και εκτός από την ασχολία του με την εκταίδευση των κέρδισε και η λογοτεχνία.

Με το Ευρωπαϊκό Βραβείο Λογοτεχνίας για το εξαίρετο βιβλίο του: «Ημερολόγιο μας απιστίας», εκδόσεις Ψυχογιός 2012, θα περιμενει κανείς πως η σιγουριά της γραφής θα εκφραζόταν σε όλη την προσωπικότητα του. Όμως ο Αιμίλιος Σολωμού, έχοντας εμβαθύνει στην ουσία της μάγισσας τέχνης, στο ενεργητικό του έχει μια πορεία άνω των είκοσι ετών στη γραφή, σε αφήνει να αντιληφθείς, από την πρώτη στιγμή που τον γνωρίζεις, τον σεβασμό και την ακεραιότητα, με την οποία υπηρετεί τη λογοτεχνία.

Η φωτογράφηση έλαβε χώρα στην παραλία των Φαλήρου και των Αλίμου, και όπως συμβαίνει, κάθε φορά, ο ανθρομητισμός της συζήτησης μάς παρέσυρε σε άγνωστες πτυχές της προσωπικότητάς του, δίνοντας έναν παρανομαστή για ιδέες πάνω σε άλλες συναφείς τέχνες, όπως ο κινηματογράφος.

Εμπνευστής και δημιουργός των Φακέλων: [«Η Ελληνική Λογοτεχνία στο Εξωτερικό»](#) για το Literature.gr, μια τόσο σημαντική έρευνα, φανερώνει έναν άνθρωπο ανιδιοτελή και δοτικό, ο οποίος λειτουργεί πάντα με γνώμονα την προώθηση της λογοτεχνίας. Τα συμπεράσματα, για αυτό το μείζον θέμα, βασισμένα σε ενδελεχή έρευνα, διατίθενται ήδη στην Ελληνική λογοτεχνική κοινότητα. Ο Αιμίλιος Σολωμού, ένας βραβευμένος και πολυμεταφρασμένος λογοτέχνης, είναι ένα αστραφτερό παράδειγμα συγγραφέα, ο οποίος ουδέποτε κινήγησε τις δάφνες.

Ντίνα Σαρακηνού, ος Αυγούστου 2017

Πώς βλέπει τη λογοτεχνία και τη σχέση της με τους νέους ένας συγγραφέας που είναι παράλληλα εκπαιδευτικός;

Αυτό που επιδιώκω, στο μέτρο των δυνατοτήτων μου, είναι να περάσω στα παιδιά την αγάπη για τη λογοτεχνία. Δυστυχώς, η επίσημη κρατική πολιτική δε στηρίζει σοβαρά και οργανωμένα προγράμματα φιλαναγνωσίας στα σχολεία. Αν θέλουμε στο μέλλον καλλιεργημένους πολίτες που θα αποτρέψουν φαινόμενα όπως αυτά που βιώνουμε σήμερα σε όλους τους τομείς της ζωής μας, δεν υπάρχει άλλος δρόμος, πρέπει να επενδύσουμε στον πολιτισμό. Και φυσικά, στο βιβλίο. Συνήθως επιδιώκω στα σχολεία που υπηρετώ να γνωρίσω παιδιά που αγαπούν τη λογοτεχνία. Μαζί συγκροτούμε έναν πρώτο πυρήνα που εξελίσσεται σε Ομάδα Λογοτεχνίας. Αυτά τα παιδιά θα φέρουν στην ομάδα και άλλα μέλη μέσα από τις δράσεις τους καθ' όλη τη διάρκεια της χρονιάς (π.χ. επιχειρούν να γράφουν ποίηση και διήγημα, προκηρύσσουν διαγωνισμούς, διοργανώνουν βραδιές ποίησης και book crossing, γράφουν στίχους στους τοίχους του σχολείου, φιλοτεχνούν σελιδοδείκτες και αναλαμβάνουν να τους πωλήσουν για να ενισχύσουν άπορους συμμαθητές τους). Η σχέση που δημιουργείται με τα παιδιά αυτά είναι μοναδική. Ασφαλώς, δεν είναι να το παιζει κανείς Τζον Κίπινγκ (Ρόμπιν Γουιλιαμς) στον Κύκλο των Χαμένων Ποιητών. Όμως, κάθε εκπαιδευτικός που αγαπά τη λογοτεχνία, όσο μπορεί, πρέπει να προσπαθήσει να μυήσει τα παιδιά στη μαγεία της ποίησης, της πεζογραφίας, του καλού βιβλίου.

«Το μίσος είναι η μισή εκδίκηση» τιτλοφορείται το τελευταίο σας βιβλίο που κυκλοφορεί από τις εκδ. Ψυχογιός. Τελικά κ. Σολωμού το μίσος είναι ένα ακραίο πάθος που εναντίωνται στη λογική ή μα προωθητακή δίναμη εξέγερσης που γεννά νέες ιδέες όπως έλεγε ο Ζαν Ζενέ και τι ακριβώς σηματοδοτεί στο δικό σας βιβλίο;

Ναι, το μίσος είναι ένα ακραίο πάθος που εναντίωνται στη λογική. Είναι μια νοσηρή κατάσταση που νεκρώνει ό, τι υγιές διαθέτει ένας άνθρωπος μέσα του. Το μόνο που γεννά το μίσος είναι η μανία για εκδίκηση και καταστροφή. Συνήθως καταλήγει και στην αυτοκαταστροφή. Το μίσος υπάρχει διάχυτο παντού. Στις μέρες μας ανθει. Τρέφεται από το κακό, την ασχήμια, την άγνοια, την κατατίεση. Όταν βρίσκει πρόσφορο έδαφος και πρόσβαση στις μάζες, τότε καθιστάται πραγματικά επικίνδυνο για τις κοινωνίες και τον κόσμο ολόκληρο. Θα μπορούσε κανείς να ανατρέξει στην Ιστορία, για να το συναντήσει στην πιο ακραία του μορφή, στον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο και την Τελική Λύση. Σήμερα υπάρχει ο ιαλαμικός φονταμενταλισμός και η τρομοκρατία. Στο βιβλίο, το μίσος είναι αυτό που θα οπλίσει το χέρι ενός εκ των πρωταγωνιστών για να γυρέψει εκδίκηση και να προβεί σε δολοφονίες στο κέντρο της Αθήνας. Όταν ήταν παιδί, ο πατέρας του έχαισε την περιουσία του στο χρηματιστήριο και οδηγήθηκε στην αυτοχειρία. Με το ξέσπασμα της υφιστάμενης κρίσης, ζει ξανά την οικονομική δυσπραγία. Κι αποφασίζει να πάρει τον νόμο στα χέρια του. Θεωρεί υπαίτους για τη διαχρονική κατάσταση που μαστίζει την Ελλάδα (και την Κύπρο), τους τραπεζίτες, τα μεγάλα οικονομικά συμφέροντα, τους πολιτικούς, την τρόικα.

Το βιβλίο σας είναι αποτέλεσμα μας ενδελεχούς ιστορικής, ανθρωπολογικής και κοινωνιολογικής μελέτης με αστυνομική πλοκή, γραμμένο με μας ενδιαφέρονσα δομή. Ο αναγνώστης όμως νιώθει πως έχει στα χέρια του ένα βαθιά πολιτικό βιβλίο. Είναι όλα τα προαναφερθέντα το μέσο για να γραφτεί ένα βιβλίο για τη διαχρονικότητα στο ιστορικό και πολιτικό γήγενοθα μας ολόκληρης χώρας;

Το θέμα του βιβλίου με βασάνισε πολύ καιρό. Έχει να κάνει με την κρίση, αλλά δεν ήθελα να είναι «άλλο ένα βιβλίο για την κρίση». Ήταν μια επίμονη ιδέα που με ταλαιπωρούσε από την αρχή, όταν ξέσπασε όλη αυτή η ιστορία. Τελικά δεν μπόρεσα να αντισταθώ, αλλά δούλεψα πολύ, ώστε το βιβλίο να έχει τη δική του ταυτότητα και το δικό του ύφος. Έμφαξα, διάβασα και έκανα αυτοψία στους χώρους όπου διαδραματίζεται η μία από τις δύο κύριες ιστορίες (19ος αι.). Οι δύο

αυτές ιστορίες εξελίσσονται παράλληλα, ωστόσο, συνδέονται άμεσα. Το βιβλίο στηρίζεται στο σήμερα, αλλά το χαρακτηρίζουν οι συνεχείς μετατοπίσεις του χρόνου στο παρελθόν, συγκεκριμένα στο 1870, όταν έλαβαν χώρα τα γεγονότα που έμειναν γνωστά στην Ιστορία ως «Η σφαγή στη Δήλεσι». Τότε, η συμμορία των Αρβανιτάκηδων απήγαγε τέσσερις ξένους περιηγητές, έναν Ιταλό και τρεις Άγγλους, οι οποίοι ήταν ιδιαίτερα επιφανείς και σχετίζονταν με ισχυρές, αριστοκρατικές οικογένειες στην Αγγλία, ακόμα και με την αγγλική κυβέρνηση. Οι ληστές ζητούσαν λύτρα και αμνηστία. Οι διαπραγματεύσεις απέτυχαν και οι όμηροι σφαγιάστηκαν. Η ευρωπαϊκή κοινή γνώμη ήταν έξαλη με την Ελλάδα και τους Έλληνες και τα δημοσιεύματα του ευρωπαϊκού τύπου ήταν εξωφρενικά προσβλητικά. Το επεισόδιο αυτό, στις δέκα μέρες που διήρκεσε, ανέδειξε όλα τα προβλήματα και τις παθογένειες του ελληνικού κράτους. Λίγο πολύ όλα τα ζητήματα που οδήγησαν και στη σημερινή κρίση. Ήταν μια ευκαιρία να μάλιστα για το σήμερα μέσα από το χθες και αντίστροφα. Είναι πράγματι ένα πολιτικό βιβλίο. Δεν ήταν αυτή η αρχική μου πρόθεση, διαμορφώθηκε στην πορεία από τη μελέτη μέχρι τη συγγραφή. Ταυτόχρονα, το βιβλίο διαθέτει τα χαρακτηριστικά του αστυνομικού και του ιστορικού μυθιστορήματος. Αυτός ο συνδυασμός και τα διαφορετικά χρονικά επίπεδα, το κράμα μυθοπλασίας και πραγματικότητας, νομίζω απελευθέρωσαν την αφήγηση, μου έδωσαν το βήμα για να αναφερθώ σε διαχρονικά ζητήματα.

Το βιβλίο διαθέτει τα χαρακτηριστικά του αστυνομικού και του ιστορικού μυθιστορήματος. Αυτός ο συνδυασμός και τα διαφορετικά χρονικά επίπεδα, το κράμα μυθοπλασίας και πραγματικότητας, νομίζω απελευθέρωσαν την αφήγηση, μου έδωσαν το βήμα για να αναφερθώ σε διαχρονικά ζητήματα.

Μπορεί η ατάντηση στο μίσος να γίνει η τέχνη και ο πολιτισμός γενικότερα;

Ατάντηση στο μίσος είναι η ομορφιά, η αγάπη, η καλοσύνη, η αλληλεγγύη. Πράξη αντίστασης απέναντι στην ασχήμα γύρω μας είναι, ναι, η τέχνη και ο πολιτισμός. Είναι ατάντηση. Ακόμα και η ανάγνωση ενός βιβλίου, η αγάπη για τη λογοτεχνία, είναι ατάντηση, είναι αντίσταση στην ασχήμα. Και στο Μίσος είναι η μασή εκδίκηση αφήνεται να φανεί πως η ατάντηση είναι η ποιότητα αυτή που πρέπει να προσδώσουμε στην καθημερινή μας ζωή. Οι ήρωες του βιβλίου αγαπούν τη λογοτεχνία, τη μουσική, τον κινηματογράφο, τη φύση. Εξετάζοντας το ζήτημα από μια μεταφυσική οπτική, ισως με μια δόση αισιοδοξίας και ίσως χαιρεκακίας απέναντι σ' αυτούς που επιχειρούν να υποβαθμίσουν τον πολιτισμό, θα έλεγε κανείς πως αυτό που εν τέλει θα επιβώσει από όλη αυτή την κατάσταση είναι ο πολιτισμός, τίποτε άλλο. Γιατί, τι απέμεινε π.χ. από την αρχαϊκή, ιδανική εποχή, από τη βυζαντινή εποχή; Από τις κατακτήσεις, την ολαζονεία της εξουσίας και τη δύναμη του χρήματος; Μόνο η τέχνη, ο πολιτισμός.

Πόσο σας ελκύει η λογοτεχνία του φανταστικού και ποια η σχέση σας με αυτό το είδος;

Από μικρός διάβαζα Ιούλιο Βερν. Με τον Ιούλιο Βερν η φαντασία ενός παιδιού καλπάζει. Τα μυθιστορήματα του Βερν είναι ένα καλό γύμνασμα στη φαντασία. Πολύ αργότερα έγραψα μια σειρά από διηγήματα που εντάσσονται στη λογοτεχνία του φανταστικού. Η φαντασία είναι το κατ' εξοχήν χαρακτηριστικό ενός συγγραφέα. Με ενδιαφέρει και διαβάζω λογοτεχνία του φανταστικού, όπως με ενδιαφέρουν και πολλά άλλα λογοτεχνικά είδη, όπως π.χ. το αστυνομικό μυθιστόρημα.

Μετά το Κρατικό Βραβείο Μυθιστορήματος Κίντρον τιμηθήκατε με το Ευρωπαϊκό Βραβείο Λογοτεχνίας το 2013 και η αναγνώριση αυτή έγινε το εφαλτήριο για να μεταφραστεί το βιβλίο σας σε αρκετές γλώσσες. Επηρέασε, και αν ναι σε ποιο βαθμό, αυτή η πορεία και αναγνώριση την προσωπική σας θέση για τη συγγραφή;

Δε νομίζω πως πρόκειται για αναγνώριση. Ούτε πιο αναγνωρισμένος ούτε ιδιαίτερα «ευπώλητος» ήταν ως συγγραφέας. Η αναγνώριση θα έρθει, αν έρθει, αργότερα, μέσα από επιμονή και πολλή προσπάθεια. Εξακολουθώ να είμαι σχετικά άγνωστος. Οι μεταφράσεις είναι σημαντικές, είναι αυτό που επιθυμεί κάθε συγγραφέας, ένα όνειρο. Δεν πάνων, όμως, να είναι ευκαιριακές, γιατί στη δική μου περίπτωση προέκυψαν από τη συγκυρία του Ευρωπαϊκού Βραβείου Λογοτεχνίας. Ούτε τα βραβεία λένε πολλά πράγματα. Ενδεχομένως τη θέση των δικών μου βιβλίων να την είχαν πάρει, και μπορεί να την άξιζαν και περισσότερο, άλλα βιβλία. Συνεπώς, αυτά δεν άλλαξαν καθόλου τον τρόπο που βλέπω τον κόσμο και τη συγγραφή. Έχω επίγνωση ότι δε με έκαναν ούτε καλύτερο ούτε χειρότερο συγγραφέα. "

Δεν έχω σημαντικές μεταφράσεις σε άλλες γλώσσες, μόνο στα αγγλικά, τα οποία έγραψα για την Ευρωπαϊκή Ακαδημία Λογοτεχνίας. Η συγγραφή (και κυρίως η ανάγνωση) εξακολουθεί να είναι το πάθος, το οξυγόνο μου, βρίσκεται στο κέντρο της ζωής μου, με τον ίδιο τρόπο, όπως συνέβαινε και πριν 20 χρόνια.

Τι αποκομίσατε από αυτή τη διακρατική επικοινωνία με τους αναγνώστες;

Τα ταξίδια για παρουσιάσεις στο εξωτερικό, οι μεταφράσεις, η επαφή με τους μεταφραστές, τους αναγνώστες, τους εκδότες, οι κριτικές που εμφανίζονται σε όλες γλώσσες είναι μοναδικές εμπειρίες. Είναι πράγματι σπουδαιό να ταξιδεύει το βιβλίο σου πέρα από τα σύνορα, φυσικά και γλωσσικά, και να φτάνει στα χέρια τόσων πολλών αναγνωστών από διαφορετικές χώρες. Το βιβλίο με έφερε σε επαφή με πολύ κόσμο και έχω ήδη φίλους εκδότες, μεταφραστές, κριτικούς, αναγνώστες σε αρκετές χώρες. Αυτό είναι το μεγάλο κέρδος που αποκόμισα τα τελευταία χρόνια. Τι άλλο να ζητήσω;

Από τη στιγμή που τελειώνετε ένα βιβλίο και το παραδίδετε στον εκδοτικό σας οίκο, πόσος χρόνος απαιτεί μια «συγγραφική ανάσα», προτού αρχίσετε να ασχολείστε συστηματικά με το επόμενο;

Νομίζω δεν υπάρχει συνταγή. Υπάρχουν συγγραφείς που αρχίζουν αμέσως το επόμενο βιβλίο τους ή δουλεύουν ταυτόχρονα δύο και τρία βιβλία. Και μπορεί να είναι και πολύ καλά. Έγώ δεν μπορώ να λειτουργήσω με αυτόν τον τρόπο. Εξάλλου, δεν βιοπορίζομαι από τη συγγραφή. Το καθημερινό μου πρόγραμμα είναι έντονο. Κι ό,τι έγραφα μέχρι τώρα, το έγραφα στον χρόνο των διακοπών μου. Συνήθως μεσολαβεί ένα διάστημα 3-4-5 χρόνων ανάμεσα στα βιβλία μου. Μετά από κάθε βιβλίο αισθάνομαι «κενός», τρομερά κουρασμένος, δε μου απομένει ενέργεια. Αισθάνομαι αυτή την ανάγκη για ένα μακρύ διάλειμμα. Πρέπει να «ανατνέύσει» η γραφή μου, να σκεφτώ, να δοκιμάσω νέους τρόπους. Σε μια τέτοια φάση εσωστρέφειας, αυτοκριτικής, ίσως και αυτο-αμφισβήτησης, βρίσκομαι τώρα. Και ίσως να είναι και πιο δημιουργική από την ίδια την πράξη της συγγραφής. Γ' αυτό αποφάσισα να κάνω ένα μακρύ διάλειμμα. Ωστόσο, όλο αυτό το διάστημα δε σημαίνει ότι έχω παραιτηθεί. Κρατώ σημειώσεις για το επόμενο βιβλίο, επεξεργάζομαι την υπόθεση, τους χαρακτήρες, σκέφτομαι τους τρόπους αφήγησης, γενικά βασανίζομαι. Άλλα μέχρι εκεί.

“Η συγγραφή (και κυρίως η ανάγνωση) εξακολουθεί να είναι το πάθος, το οξυγόνο μου, βρίσκεται στο κέντρο της ζωής μου, με τον ίδιο τρόπο, όπως συνέβαινε και πριν 20 χρόνια.”

Ανάγνωση ή συγγραφή;

Και τα δύο. Ίσως περισσότερο η ανάγνωση. Χωρίς την ανάγνωση δεν μπορεί να υπάρξει συγγραφή. Ο συγγραφέας πρέπει να διαβάζει πολύ. Διαφορετικά θα ομφαλοσκοπεί διαρκώς, θα περιστρέφεται γύρω από τον εαυτό του. Κάθε φορά που διαβάζει ένα σπουδαιό βιβλίο, ανανεώνεται η διάθεσή μου για τη συγγραφή. Η ανάγνωση μού επιτρέπει να ξεφεύγω από την πεζή καθημερινότητα, να χάνομαι μέσα στη φαντασία. Είναι συναρπαστικό, ενώ ζεις στον πραγματικό κόσμο, κινείσαι μέσα σε συγκεκριμένο προσωπικό, οικογενειακό και επαγγελματικό περιβάλλον με συγκεκριμένα πρόσωπα, ανοίγεις ένα βιβλίο και ξαφνικά βρίσκεσαι αλλού. Σε μιαν άλλη ζωή, όπου η ιστορία, οι κοινωνικές, οι ιστορικές συνθήκες και οι χαρακτήρες αλλάζουν. Με το βιβλίο και τη λογοτεχνία ταξιδεύεις στον χώρο και τον χρόνο. Η λογοτεχνία καθιστά πιο πλούσια τη ζωή μας, διαφορετικά χωρίς αυτήν θα ήταν πολύ στενάχωρη. Η ανάγνωση με έμαθε να μπαίνω στη θέση του άλλου, να υποδύομαι ρόλους, να κατανοώ τη διαφορετικότητα. Αν θυμηθώ τον εαυτό μου πριν από είκοσι χρόνια, μπορώ να πω πως σήμερα είμαι διαφορετικός χαρακτήρας. Και αυτό πιστεύω, σε ένα βαθμό, οφείλεται στη λογοτεχνία. Νομίζω πως οι άνθρωποι που διαβάζουν συστηματικά λογοτεχνία είναι, εν πολλοίς, πιο ανεκτικοί απέναντι στους άλλους, λιγότερο συντηρητικοί και λιγότερο προσκολλημένοι σε ιδεοληψίες και δογματισμούς. Μικρό παιδί υποδύομουν χαρακτήρες που συναντούσα σε βιβλία και παραμύθια, ακόμα και σε σειρές στην τηλεόραση. Ήμουν 4-5 και θυμάμαι πως παρακολουθούσα φαντατικά τη σειρά *Ο κατνός του πιστολιού*. Και μια μέρα που έλειπε η μητέρα μου στα χωράφια, ζώστηκα τα ψεύτικα πιστόλια μου και φόρεσα το καουμπότικο καπέλο μου. Έπειτα έλυσα το γαϊδούρι που είχαμε στον στάβλο, ανέβηκα στο σαμάρι και άρχισα να κόβω βόλτες στο χωριό, προσποιούμενος ότι ήμουν ο Φέστονς, ο βοηθός του σερίφη στον Καπνό του πιστολιού και πως κυνηγούσα τους παράνομους και τους Ινδιάνους. Φυσικά, όταν με βρήκε η μάνα μου σε αυτή την κατάσταση, έφαγα το ξύλο της χρονιάς μου. Υποδύομουν και άλλους, τον Δον Κιχώτη, τον Μικρό Σερίφη, τον Μπλεκ. Εκ των υστέρων, συνειδητοποιώ πως όλα αυτά δεν ήταν τίποτε άλλο παρά ασκήσεις φαντασίας που με βοήθησαν να δοκιμαστώ αργότερα στη γραφή.

Η φαντασία είναι απαραίτητη και στην πολιτική. Η γνώμη μου είναι πως έχουμε εγκλωβιστεί στην υφιστάμενη κατάσταση, γιατί αυτή η φαντασία λείπει από την πολιτική.

Είναι πολύ σημαντικό οι γονείς να μυήσουν τα παιδιά στην ανάγνωση και την αγάπη για το βιβλίο. Όσοι δεν το πράττουν, όσοι δε διαβάζουν στα παιδιά τους παραμύθια, δεν ανοίγουν ένα βιβλίο στο σπίτι, έστω για να αποτελέσουν παράδειγμα, διατρέπουν ένα τεράστιο σφάλμα, ένα έγκλημα. Όχι γιατί πρέπει κατ' ανάγκη τα παιδιά να μεταπτηδήσουν αργότερα στη συγγραφή, αλλά επειδή η κοινωνία μας χρειάζεται συνειδητούς και εκπαιδευμένους, συστηματικούς αναγνώστες, και κατά συνέπεια καλλιεργημένους πολίτες με φαντασία που θα αντιδρούν και θα αντιμετωπίζουν τα προβλήματα που συναντούν στον δρόμο τους. Αν κοιτάξουμε γύρω μας, εύκολα θα συνειδητοποιήσουμε ότι λείπουν οι φρέσκες ιδέες, η φαντασία. Η φαντασία είναι απαραίτητη και στην πολιτική. Η γνώμη μου είναι πως έχουμε εγκλωβιστεί στην υφιστάμενη κατάσταση, γιατί αυτή η φαντασία λείπει από την πολιτική. Οι πολιτικοί παραμένουν δέσμιοι μιας τεχνοκρατικής, κοντόφθαλμης πολιτικής, σε ένα αδιέξοδο. Αλήθεια, πόσοι από αυτούς διαβάζουν λογοτεχνία;

Αλλά και η συγγραφή έχει περίπου την ίδια λειτουργία, την ίδια βαρύτητα. Μέσα από αυτήν ο συγγραφέας ζει περιτέτεις, πολλαπλές ζωές, καμιά φορά αυτά που θα ήθελε να ζήσει. Όσο γράφει, ζει σε μιαν άλλη πραγματικότητα. Οι ήρωες των βιβλίων είναι μαζί του, τους ακούει, του ψιθυρίζουν. Οι χαρακτήρες των βιβλίων του θα τον συνοδεύουν σαν υπαρκτά πρόσωπα μέχρι το τέλος της ζωής του.

Ποια βιβλία διαβάσατε αντό το καλοκαίρι, ποιο μας προτείνετε;

Διάβασα αρκετά βιβλία. Ξεχωρίζω τέσσερα από αυτά:

- Τον «Κολοσσό του Μαρουσιού» (εκδ. Μεταίχμιο, μετ. Ιωάννα Καρατζαφέρη) του Χένρι Μίλερ. Με αυτό το βιβλίο ο Μίλερ, μαζί με τον Πάτρικ Λη Φέρμορ στη «Μάνη», με την απολαυστική γραφή και το ύφος τους, είναι οι συγγραφείς που κατανόησαν βαθιά μιαν Ελλάδα που ίως να μην υπάρχει πια.
- Το «Confiteor» (εκδ. Πόλις, μετ. Ευρυβιάδης Σοφός) του Ζάουμε Καμπρέ για την περίτεχνη και ευρηματική αφηγηματική του τέχνη
- Το βαθιά ανθρώπινο «Κόλαση και Παράδεισος» (εκδ. Καστανιώτη, μετ. Ρίτα Κολαΐτη) του Ισλανδού Γιον Κάλμαν Στέφανσον για την εξαιρετική, λιτή ποιητική του γλώσσα, τις λεπτές αποχρώσεις των χαρακτήρων του που τοποθετούνται έξοχα μέσα στην ιδιαίτερα ελκυστική ανθρωπογεωγραφία της Ισλανδίας.
- Και τέλος, το αριστούργημα του Άμος Οζ «Ιστορία αγάπης και σκότους» (εκδ. Καστανιώτης, μετ. Ιακώβ Σιμπή) για την τοιχογραφία των χαρακτήρων, τη συνύπαρξη του τραγικού και του κωμικού, του παρελθόντος με το παρόν. Ο Οζ μέσα από την αυτοβιογραφική μυθοπλασία του και την ιστορία της οικογένειάς του, παρακολουθεί την ιστορία των Εβραίων από τον 190 αι. στις κοινότητές τους στην Ευρώπη, στην Παλαιστίνη μέχρι την ίδρυση του Ισραήλ και το σήμερα. Αν θέλει κανείς να κατανοήσει την ψυχοσύνθεση των Εβραίων, την τραγική τους μοίρα, τα θετικά και τα αρνητικά τους, αυτό το βιβλίο πρέπει να διαβάσει.

©Vassos Maragoudakis www.vforphoto.gr

Ο Αιμίλιος Σολωμού γεννήθηκε το 1971. Σπούδασε Ιστορία και Αρχαιολογία στο Πανεπιστήμιο Αθηνών και Δημοσιογραφία σε σχολή τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Εργάστηκε ως δημοσιογράφος σε πρωτή καθημερινή εφημερίδα. Σήμερα είναι εκπαιδευτικός στη Μέση Εκπαίδευση. Διηγήματά του έχουν δημοσιευτεί στα περιοδικά Άνευ, Νέα Εποχή, InFocus, Μανδραγόρας, Κοράλλι, Νέα Εστία, Enter the Room (Πολωνία) και Lente (Πολωνία). Εξέδωσε τα μυθιστορήματα: Το Σκιάχτρο (2000), Όστερ στρονθίον, τάχος επέτασας (2003-εκδόθηκε στη Βουλγαρία το 2013), Ένα τσεκούρι στα χέρια σου (2007, Άνευ-Κρατικό Βραβείο Λογοτεχνίας, εκδόθηκε στη Βουλγαρία το 2016), Το Ημερολόγιο μιας απιστίας (2012, Ψυχογιός, Ευρωπαϊκό Βραβείο Λογοτεχνίας, εκδόθηκε στη Γερμανία, στην Πολωνία, στη FYROM, στην Αλβανία, στη Σερβία, στην Ουγγαρία, στη Σλοβενία και σύντομα αναμένεται να κυκλοφορήσει στην Κροατία και στη Βουλγαρία), Το μίσος είναι η μασή εκδίκηση (2015, Ψυχογιός, δικαιώματα έχουν πωληθεί στην Πολωνία και την Αλβανία).